

Cristina TUNEGARU

TESTE
pentru
EVALUAREA
NAȚIONALĂ

Clasa a VIII-a

LIMBA și LITERATURA ROMÂNĂ

Copertă și ilustrații: Giorgian Gînguț

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TUNEGARU, CRISTINA

**Limba și literatura română : clasa a VIII-a : teste pentru
evaluarea națională / Cristina Tunegaru. - Pitești : Carminis
Educațional
272 p.; 23,5 cm**

ISBN 978-973-123-470-0

811.135.1

821.135.1.09

Copyright © Editura CARMINIS

Redactor: **Anastasia Budișteanu**

Tehnoredactori: **Mina Suditu, Marina Zamfir**

Corectură: **Cristina Tunegaru**

Revizie: **Manuela Pană**

Tehnoredactare computerizată: Editura CARMINIS

Tiparul executat la **S.C. MASTER PRINT SUPER OFFSET S.R.L. București**

Comenzile se primesc la tel./fax: 0248 253 022, 0248 252 467

e-mail: editura_carminis@yahoo.com

sau pe adresa:

Editura CARMINIS

str. Exercițiu, bl. D 22, sc. B, ap. 1

cod 110242, Pitești, jud. Argeș

www.carminis.ro

ISBN 978-973-123-470-0

TESTUL 1

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Cos de-aceea cu grijă, lin, în ziua asta de iulie, când o să merg și eu cu mama, dar n-o să îmbrac o fustă fără formă, ci, în sfârșit o să-mi pun niște pantaloni adevărați de vară. Cât de frumoși se ghicesc în ochiul de geam în care mă uit. Sunt ușori, îmi flutură larg până spre gleznă, unde le-am pus șnur. Oglindă mare, cum ținea buna la bloc, noi n-am avut nicicând în casă. N-o să-mi văd în vreo ramă ovală fustele drepte sau largi, cele de vară, sau singura, din stofă mai groasă de iarnă, cele schimbate pentru că mai înainte au fost purtate de fetele șefului tatei și cele pentru care mi-am dat o parte din banii strânși la zmeură. Nu e nimic mai greu de potrivit decât mătasea. Nu se așază, e mereu în alunecare. [...]

Cu pantalonii ăștia nu mai par așa, o oarecare. Aș vrea să mă întâlnesc cu Carmina, care are mereu puloverele cele mai frumoase. Sau cu Mihaela, care primește mereu pachete din străinătate. Sau cu Tiberiu..., dar aici greșesc și, uite, se rupe ața. O pun din nou în ac, încă puțin, am terminat.

– Gata! zice tocmai atunci și mama. Putem pleca.

Inima îmi saltă sub cămașă, se suie pe omoplați, de-mi umple de roz și obraji. E mijloc de iulie, dacă o să-mi iasă Tiberiu în cale? Ce prostie, sigur e în vreo tabără, nu bate el străzile sub soarele ăsta încins. Săltăm sticlele pe umeri, cât a așteptat mama ziua asta. Sacoșa clinchetește tare, să am grijă, una, două se umple de țândări. Pășim cu grijă, să știi că suntem ca două borcane, îmi trece prin minte, doar ce ținem înăuntru nu se vede prea bine. Oare podoabe? Nicidecum, la ce-ar folosi. Oare un scrâșnet? Nu e timpul deocamdată. Niște sticle, o întindere nesfârșită de sticle? O desenez în cap, m-ajută la coborâre, că asta facem cu toții, tot coborâm încă de când ne naștem. Suișul a fost înainte, în partea de lume despre care am uitat cu totul.[...]

– Nu mergem pe drum? îi zic mamei.

– Ce-ți veni? Vrei să ocolim? Linia ferată ce-are? Ne rupem oricum spatele.

Are dreptate. Ochii mi se umezesc, de ce m-aș gândi la Tiberiu acum când am cei mai frumoși pantaloni? [...] Lângă magazinul de stoffe, lângă șosea, e casa lui Tiberiu. O picătură mi se scurge pe-un obraz, numai eu știu că nu-i de

sudoare. Ne opintim amândouă, cât de grele-s porțiile pentru luna iulie. Când ajungem acasă, primul lucru pe care-l fac e să golesc o jumătate de kilogram de zahăr în farfurie. Picur puțină apă peste el, se prinde ușor, aproape că pare o cremă. Luăm cu mămăligă că pâine n-avem decât pentru masa de seară.

– Îndulciți-vă! zice mama. Nimic amar să nu vă aștepte-n viață.

(Ioana Nicolaie, *Tot înainte*)

Textul 2

Agendele au rămas, mult timp, darurile din perioada comunistă. Spre sfârșit de ani '80, au rămas printre puținele obiecte disponibile, așa zice. Obiectele la care aveai acces se împuținau văzând cu ochii.

Într-adevăr, putem vorbi, în anii '80 din România comunistă, de un soi de hipoconsum, subconsum. Era opusul societății de hiperconsum la care am ajuns prin anii 2000. Pe scurt, nu găseai nici strictul necesar. Era penurie în toate cele. [...]

Chiar îmi aduc aminte cât de greu era să-ți cumperi haine. Să găsești unele mai acătării, care să-ți și vină. Norocul meu era că aveam o nașă în Germania care-mi trimitea pachete, căci altfel mă îndoiesc că așa fi purtat vreodată blugi și fuste de blugi, visul mai oricărui adolescent din vremea aceea.

Țin minte clar cum ni se dădeau la propriu pe sub mână și intram cu ele, mai pe față, mai pe șest, în cabina de probă. Mi-era mereu jenă să spun că nu-mi place sau că nu-mi vine respectivul obiect vestimentar, când știam că era rodul unui asemenea efort colectiv al atâtor persoane preocupate de înfățișarea mea, de feminitatea mea. Poate, dacă așa fi trăit într-o altfel de lume, mai normală, mi-aș fi ales singură cu totul alt tip de haine. Dar așa acceptam hainele alea, eram recunoscătoare pentru ele, chiar dacă unele erau prea cuconești, de un anumit tip de eleganță care nu-mi era proprie. Uneori se întâmpla să fie chiar prea strâmte, dar nu era timp de mofturi pentru o mânecă, acolo, sau o infinitezimală lipsă de confort. Spuneam, în general, dacă nu era ceva dezastruos, că-mi vin și le și luam. Nu se putea aștepta, timpul era limitat: nu erai hotărât, venea altul și ți le ridica.

Apoi ieșeam îmbrăcată cu respectivul obiect vestimentar pe stradă, fie că era vorba de o rochie de vară alb cu galben, fie de un palton de stofă maroniu. Ieșeam, în ciuda neconcordanței de gusturi, cu o oarecare mândrie: puseseam mâna, deși nu prin propriile-mi merite, dar totuși, pe o pradă însemnată. Mă făleam, într-un fel ușor stânjenit, cu noile mele pene. Și, când mi-era lumea mai dragă, deodată îmi tăia calea cineva, o doamnă sau o domnișoară purtând aceeași piesă vestimentară. Clar nu eram unică, poate că și ea performase același ritual. [...]

Preferam hainele din casă. Căci da, exista un sistem de reciclare a hainelor în familie. Având în vedere că nu găseai ce-ți trebuie, moda și meandrele ei nu mai puteau constitui obstacole. Așa că rochiile, fustele, pantalonii, tunicile ori bluzele din anii mai de tinerețe ai mamei mele, care azi s-ar numi vintage, erau atunci pur și simplu comori. Nu știu ce m-aș fi făcut fără ele. Nu numai că nu aș fi avut cu ce să par un simulacru de divă la petrecerile cu colegii de școală (unde nimeni nu mai avea rochii ca mine), dar nici în viața de toate zilele nu aș fi găsit ceva în care să mă simt confortabil, ba chiar mai mult de atât, în care să mă simt eu însămi. Haine în care să mă pot pierde și ascunde liniștită de mulțimile nu neapărat dezlănțuite. Haine în care să mă pot gândi la ale mele și să-mi pot imagina lucruri fără ca exteriorul să mă apese.

O asemenea piesă vestimentară a fost paltonul negru, un pic cam larg, nu chiar precum cel al copilului din „Iarna pe uliță“, dar nici departe. Cu o formă ușor incertă, pe talie, dar nu prea, cu nasturi care se închideau imperfect. Dintr-o stofă, însă, impecabilă, chiar dacă tocită, cu timpul. Am iubit paltonul ăsta și m-am târât cu el prin zoaiele și zloata iernilor Bucureștiului optzecist, spre școală și meditații. M-am simțit apărută în el, a fost mai mult decât un palton, a fost o pavază și un partener, păstrând proporțiile, desigur.

Acesta a fost doar un exemplu din seria de haine care nu mi se potriveau doar pe trup, ci-i spuneau ceva și sufletului meu. Haine cu povești.

(Iaromira Popovici, *Haine din alte vremi*, publicat în *Dilema veche*, decembrie 2021)

A.

1. Menționează, din textul 2, numele a două obiecte vestimentare. 2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. 2 puncte

Când ajunge acasă, Arsenia mănâncă:

a) zahăr cu mămligă;

c) zahăr;

b) pâine cu zahăr;

d) lapte cu zahăr.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. 2 puncte

După ce intra în cabina de probă cu o haină, autoarea:

a) o alegea numai dacă îi venea perfect;

b) o alegea doar dacă era foarte elegantă;

c) trecea cu vederea câte o urmă de disconfort;

d) cumpăra orice de rușine.

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. 2 puncte

Arseniei îi curge o lacrimă:

- a) pentru că este foarte cald;
- b) pentru că soarele este orbitor;
- c) pentru că îi pare rău că nu se va întâlni cu Tiberiu;
- d) pentru că nu vrea să care sticlele.

Răspunsul corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. 6 puncte

Enunțul	Adevărat	Fals
Familia Arseniei nu are în casă o oglindă mare așa cum avea bunica ei.		
Arsenia și-a cusut o fustă de vară.		
Fata și mama se întorc acasă pe un drum ocolitor pentru a-l întâlni pe Tiberiu.		
Autoarea considera că fustele și rochiile din tinerețe ale mamei sale erau comori.		
Blugii și fustele de blugi erau trimise din Germania de către nașa autoarei.		
Paltonul nu este un obiect vestimentar agreat de autoare.		

6. Precizează, în două-trei enunțuri, o trăsătură morală a copilului din textul 1, identificată în fragmentul de mai jos, precizând și mijlocul de caracterizare: 6 puncte

„Are dreptate. Ochii mi se umezesc, de ce m-aș gândi la Tiberiu acum când am cei mai frumoși pantaloni? [...] Lângă magazinul de stofe, lângă șosea, e casa lui Tiberiu. O picătură mi se scurge pe-un obraz, numai eu știu că nu-i de sudoare.”

7. Prezintă, în 30-70 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte un element de conținut. 6 puncte

8. Crezi că hainele îți pot schimba starea de spirit? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând unul dintre cele două texte. 6 puncte

9. Asociază fragmentul din „Tot înainte” de Ioana Nicolaie cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o valoare morală/culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

8. Enunțul următor reprezintă un mesaj scris de un tânăr care își dorește să devină designer vestimentar. Rescrie-l corectând greșelile de orice natură! *6 puncte*

Rochia al cărui culoare ți-a plăcut o coseși chiar eu după un model văzut într-o revistă. Ași putea să-ți croiesc și ție una, dacă ți-ar place să accepți acest cadou din partea mea. Ca și acesori, ai putea purta o eșarfă cremă.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să o caracterizezi pe Arsenia, personajul din textul 1.

În redactarea caracterizării, vei avea în vedere:

- precizarea a două date de identificare a personajului (nume, vârstă, ocupație, origine, portret fizic etc.);
- numirea a două trăsături morale ale personajului;
- ilustrarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin câte o secvență comentată;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – *12 puncte*;
- redactarea compunerii – *8 puncte* (marcarea corectă a paragrafelor – *1 punct*; coerența textului – *1 punct*; proprietatea termenilor folosiți – *1 punct*; corectitudinea gramaticală – *1 punct*; claritatea exprimării ideilor – *1 punct*; ortografia – *1 punct*; respectarea normelor de punctuație – *1 punct*; lizibilitatea – *1 punct*).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TESTUL 2

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Tata avea vreo sută-două de volume frumos legate în piele, dar erau încuiate într-o bibliotecă cu geamuri. Nu puteam citi decât titlurile, și nici pe ele nu le înțelegeam întotdeauna. Erau volume care se intitulau „roman“, și a fost o lungă discuție între părinți dacă trebuie sau nu să-mi explice ce înseamnă acest cuvânt. Pentru încă mulți ani, tata mi-a interzis să citesc „romane“.[...] Nici măcar nuvele nu-mi îngăduia să citesc. Singurele cărți admise de el erau cele care purtau titlul sau subtitlul de „Povestiri“.

Mi se îngăduise să citesc Basmelor lui Ispirescu, amintirile și povestirile lui Creangă, când a intervenit un episod care mi-a întristat toată copilăria. Intrasem în clasa I primară, și tata îl poftise odată pe învățător, ca să se consulte asupra cărților pe care le-aș putea citi. Eram toți trei în fața bibliotecii, învățătorul părea entuziasmat de cărți și, mai ales, de legăturile lor de piele. Răsfoind un volum de N. Iorga – îl văd și acum, era „Pe drumuri depărtate“ –, a spus, arătându-mă: „Dar să nu-l lăsați să citească prea mult, căci își obosește ochii. Și deja nu are ochi prea buni. L-am pus în banca întâi, și totuși nu vede întotdeauna ce scriu pe tablă.“ „Văd, dacă fac ochii mai mici“, l-am întrerupt eu. „Asta înseamnă că ai ochi slabi, că ai să fii miop“, a adăugat învățătorul.

Descoperirea aceasta a însemnat o adevărată catastrofă. Tata a hotărât că nu trebuie să-mi mai obolesc ochii cu alte cărți în afară de cele de școală. Nu mai aveam voie deci să citesc în timpul liber. De altfel, sursa lecturilor extrașcolare îmi fusese secată. Tata nu mai deschidea biblioteca cu geamuri și nu mă mai lăsa să răsfoiesc volumele legate. Mai târziu, mi-am dat seama că anii aceia au fost pierduți. Setea mea de lectură o potoleam la întâmplare. Citeam ce-mi cădea în mână, romane în fascicole, Sherlock Holmes, Psaltirea, Cheia visurilor și citeam pe ascuns, în fundul grădinii, în pod, în pivniță (ca la București după 1914).

(Mircea Eliade, *Memorii*)

Textul 2

Am aflat că Adina Popescu are o cu totul altă concepție vizavi de ce înseamnă o bibliotecă. Scriitoarea preferă să împrumute, în loc să cumpere, pentru că mai importantă i se pare lectura, nu posesia cărților. În schimb, este atașată de biblioteca ei cu cărți pentru copii, unde se regăsesc și exemplare vechi, la care ține foarte mult. Trebuie să mărturisesc că Adina m-a inspirat, căci, în urma întâlnirii noastre, mi-am promis că mă voi opri o perioadă din cumpăratul compulsiv, pentru a mă ocupa de cărțile pe care le am deja în bibliotecă.

Ai idee câte cărți sunt în bibliotecă? Ții o evidență a cărților?

Nu sunt multe, câteva zeci, nu cred că sunt o sută... Nici n-o pot numi bibliotecă, în adevăratul sens al cuvântului. E, de fapt, o bibliotecă încropită din cărți cumpărate, uneori în urma unor impulsuri de moment, dăruite, găsite, „confiscate“ din biblioteca părinților mei. Probabil că s-a întâmplat așa din cauza spațiilor mici în care mi-am trăit cea mai mare parte a vieții mele de adult – mai întâi într-o garsonieră, apoi într-un apartament minuscul de două camere, care seamănă cu un vagon de tren. Câteodată chiar mă gândesc că o s-o ia din loc, cu tot cu bocceluțele și cutiile noastre, inclusiv cu cărțile.

Îmi place să dau și să iau cărți cu împrumut. Îmi amintesc un schimb simpatic în redacția *Dilemei*, atunci când i-am împrumutat lui Radu Cosașu *Sărbătoarea țapului* a lui Llosa, iar el mi-a dat la schimb *Așa s-a călit oțelul* a lui Nikolai Ostrovski. Acum, când făceam ordine în bibliotecă, chiar m-am întrebat: unde o fi *Sărbătoarea țapului*? În niciun caz la domnul Cosașu, pentru că știu și când am făcut schimbul înapoi, fiecare mulțumit de ceea ce citise. Probabil că s-a rătăcit într-un alt schimb.[...]

Biblioteca părinților mei era foarte ordonată. Însă, în anii comunismului, o bibliotecă în toată regula într-o casă de intelectuali era un *must*. Nu ca să o vadă alți intelectuali atunci când veneau în vizită, ci pentru tine însuși, o chestiune de prestigiu, de stimă de sine. Un fel de #rezistăm prin cărți, pentru că oamenii nu aveau altceva. Probabil că dacă m-aș întoarce în acele timpuri, m-aș îngropa și eu în cărți. [...]

Pe mine mă fascina colecția de reviste *National Geographic* la care Anton fusese abonat la un moment dat. Mă uitam ore în șir la fotografii, de pildă fotografia cu fetița afgană cu ochi albaștri mă urmărește și acum. Și – cum era să uit? – „Dicționarul enciclopedic“ (cel vechi) care m-a ajutat să-mi fac o cultură generală mai mult decât primii opt ani de școală. Mi-e dor de biblioteca aceea și de sentimentul de siguranță pe care mi-l transmitea... Pe de altă parte, sunt conștientă că aparține cumva unei alte lumi.

(Ema Cojocaru, *Biblioteca de scriitor* – Adina Popescu: „Mi-e dor de biblioteca părinților și de sentimentul de siguranță pe care mi-l transmitea“)

A.

1. Transcrie, din textul 1, doi termeni din câmpul lexical al cărții. 2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. 2 puncte

După vizita învățătorului, tata îi permite copilului să citească:

- a) romane; c) poezii;
b) nuvele; d) cărți de școală.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. 2 puncte

Adina își amintește că i-a împrumutat lui Radu Cosășu:

- a) Sărbătoarea țapului; c) revista *National Geographic*;
b) revista *Dilema*; d) *Așa s-a călit oțelul*.

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. 2 puncte

Învățătorul îi spune copilului să nu citească prea mult pentru că:

- a) își obosește ochii; c) este prea mic;
b) nu are destule cărți în bibliotecă; d) citește destul la școală.

Răspunsul corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. 6 puncte

Enunțul	Adevărat	Fals
Biblioteca tatălui conține peste patru sute de volume legate în piele.		
Tata îl invită acasă pe învățător pentru a se consulta în privința lecturilor copilului.		
Învățătorul le spune că băiatul este miop.		
Biblioteca Adinei seamănă cu un vagon de tren.		
Adina mărturisește că îi place să ofere cărți la împrumut.		
Adina a locuit întotdeauna într-un apartament cu două camere.		

6. Precizează, în două-trei enunțuri, o trăsătură morală a copilului din textul 1, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență: 6 puncte

„Setea mea de lectură o potoleam la întâmplare. Citeam ce-mi cădea în mână, romane în fascicole, Sherlock Holmes, Psaltirea, Cheia visurilor și citeam pe ascuns, în fundul grădinii, în pod, în pivniță.“

7. Prezintă, în 30-70 de cuvinte, o temă comună celor două texte date, valorificând câte un element de conținut. 6 puncte

8. Crezi că este important ca în copilărie să ai acces la o bibliotecă? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 2. 6 puncte

9. Asociază fragmentul din „Memorii“ de Mircea Eliade cu un text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o valoare culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Există diftong în ambele cuvinte din seria:

a) bibliotecă, dau;	c) noastre, făceam;
b) veneau, școală;	d) scriitoarea, transmitea.

Răspunsul corect:

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

a) siguranță, regăsesc;	c) altceva, sentimentul;
b) cultură, intelectuali;	d) conștientă, cumva.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Sensul cuvântului subliniat în secvența „o chestiune de prestigiu“ este:

- a) respect;
- b) litigiu;
- c) stilistică;
- d) studiu.

Răspunsul corect:

TESTUL 3

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Când te încercă îndoiala,
Când mintea ta-i un ghem de zbateri
Și ai pleca, dar nu ai unde,
Te-aș lua cu mine în livada
Ce se deschide în tabloul
Care-a oprit pe totdeauna
Aleanul* verde al amiezii.
Am sta sub crengile pictate,
Până când undele din suflet
S-ar îmbuna, căci nicio boare
Nu le-ar mai încreți oglinda,
Și am rămâne înlăuntrul
Luminii galeșe de vară,
Privind din acuarela caldă
Vârtejul umbrelor de-afară.

(Monica Pillat, *Versuri de liniștire*)

*alean – (pop.) suferință, durere sufletească (din cauza unei dorințe neîmplinite)

Textul 2

Când a venit vremea să ne facem o casă cu grădină, cea mai bună lecție ni s-a părut că am putea să o luăm de la Muzeul Satului.[...]

A rezultat o căsuță din pământ (excepțională izolare atât iarna, cât și vara!), acoperită cu șindrilă, care se contopește într-o grădină devenită, în câțiva ani, tot mai luxuriantă. În iazul din mijloc, se înnoadă neconținut traiectoriile cărășilor, ca ale unor morcovi unduioși. Între ei, imobilă, broasca țestoasă Esop.

Vara, acesta este televizorul nostru (iarna ne așezăm la șemineu). Nu ne vine să pierdem niciun episod. Seară de seară, ne așezăm să privim. Televizorul din casă l-am desființat pentru că, încet-încet, a pierdut audiența.

Avem câteva vecine care vin, din când în când, la porțiță, să vadă „ce s-a mai întâmplat“ prin grădină. Provin de la casele alăturate, din beton gri, înconjurate de curți acoperite cu ciment gri. Ne spun: „Lăsați-ne să vedem, că e ca la noi în copilărie.“

Fără falsă modestie, avem sentimentul că am făcut o ispravă bună. Într-o seară, însă, ne-a vizitat John, un tânăr prieten din Londra. Am găsit niște guvizi proaspeți, pe care i-am servit cu măcăliguță [...]. În timp ce toți ceilalți de la masă s-au descurcat cum au putut cu multele oscioare, ocolind mai mult sau mai puțin tacâmurile, John – deși nu este un mare conformist – nu a lăsat o clipă instrumentarul din mână. A terminat de mâncat, imperturbabil, la vreo jumătate de oră după noi, fără să facă rabat de la etichetă. La desert, a deschis subiectul grădinii. Nu-i scăpase niciun detaliu. Observase o mulțime de amănunte compoziționale, pe care abia dacă ni le mai aminteam, după atâta timp de la plantări. Dar când a început să se refere la fiecare plantă după denumirea ei în latină, ne-a lăsat *flabbergasted**. Ne-a spus că în Anglia se învață numele latinești în gimnaziu. „Cum poți avea respect față de ceva care nu are nume?“ ne-a întrebat.

Am realizat că, nu de puține ori, am fost neplăcut surprins de cunoștințele mele, care nu recunoșteau diferența dintre pătrunjel și leuștean. Poate ar fi cazul să dăm un nume celor care ne înconjoară și, poate, vom reuși să descoperim un fel de a ne păsa de ceea ce este în jur.

(Eugen Ciocan, *Amintiri din grădina mea*,
Dilema veche, 30 mai-5 iunie 2013)

**flabbergasted* – (în engleză, informal) uimit, impresionat

A.

1. Transcrie, din textul 1, două cuvinte din câmpul lexical al picturii. 2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. 2 puncte

Poezia este o invitație la:

- a) vizitarea unei grădini;
b) pictarea unei grădini;

- c) admirarea naturii;
d) uitarea problemelor.

Răspunsul corect:

6. Alcătuieste o propoziție negativă în care substantivul cu funcția de atribut din enunțul „Televizorul din casă l-am desființat pentru că, încet-încet, a pierdut audiența“ să fie nume predicativ. 6 puncte

7. Exprimă-ți opinia cu privire la protejarea mediului natural formulând o frază în care să existe două propoziții aflate într-un raport de coordonare adversativă. 6 puncte

8. Enunțul următor reprezintă mesajul trimis de un elev colegului său. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură! 6 puncte

Bună Andrei! Să știi că în grădina mea este un măr și un cais. Dacă vrei ne putem juca acolo dupe școală. Merele sunt încă foarte verzi, da caisele aproape sau copt, sunt zămoase și dulci. Zii dacă vii!

SUBIECTUL AL II-LEA (20 de puncte)

Crezi că este important să avem grijă de spațiul din jurul nostru?

Scrive un text argumentativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să susții răspunsul la întrebarea de mai sus prin două argumente, valorificând textul 2 și experiența personală/de lectură.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul – 12 puncte;
- redactarea – 8 puncte (coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 2 puncte; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

TESTUL 4

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Mă uit la vânt și nu-l văd,
Mă uit îndelung și nu-l văd,
Văd doar arborii cum se clatină
Și frunzele cum aleargă prin iarbă.

Mă uit la timp și nu-l văd,
Mă uit îndelung și nu-l văd –
Văd doar copiii cum cresc
Și oamenii cum încărunțesc și se-apleacă.

(A. E. Baconsky, *Vântul*)

Textul 2

Ești pasionată de călătorii. De unde a pornit această pasiune?

Pasiunea legată de călătorii am descoperit-o târziu. Mai exact, am pornit la drum în anul 2015 cu un proiect de emisiune tip reportaj/documentar de călătorie pentru Televiziunea Națională de Turism din România – Travel Mix TV.

După câteva ediții ale emisiunii, care a devenit parte din mine, am început să iubesc din ce în ce mai mult călătoriile, poveștile descoperite în spatele zecilor de ore de muncă pentru o astfel de emisiune. Odată cu aceste călătorii, mi-am descoperit și pasiunea pentru fotografia de călătorie.

Am încă sute de fotografii nepublicate, dar și o grămadă de povești din locuri diverse, care își așteaptă condeiul. Proiectul a fost difuzat aproximativ 1 an, iar ulterior mi-am dorit să duc mai departe această pasiune, de această dată în mediul online (destinat tuturor categoriilor de public, nu doar celor care vizionează emisiuni), pentru a împărtăși cu pasionații de călătorii și nu numai, povești despre oameni și locuri cunoscute sau mai puțin cunoscute.

Care a fost cea mai neobișnuită întâmplare dintr-o călătorie?

Sunt multe, dar îmi aduc aminte o întâmplare din care aveți ce învăța. Eram pe un traseu în Munții Făgăraș, care se face în aproximativ 9 ore de urcat pe munte. Doar că... sunt 9 ore pentru cei experimentați, care cunosc traseul. La mine traseul a durat vreo 11 ore și intrasem puțin în panică, pentru că după 11 ore de soare, vânt și temperaturi diverse (așa e în Făgăraș), deja se întunecase. Era trecut de ora 21 și nici urmă de cabana unde trebuia să mă cazez. La orizont nu se vedea nici măcar o lumină. Alături de grupul care mă însoțea, am crezut că vom înnopta în munți. Îmi aduc aminte că la ultima coborâre a unei pante abrupte, cu greu am reușit să înaintăm, pentru că era atât de beznă încât nu vedeai la 3 metri în fața ta. Întâmplare care de altfel, îți dă de gândit: niciodată să nu te oprești pe traseu mai mult de 20 de minute pentru o pauză, pentru că vei ajunge cu greu sau deloc la destinație, mai ales atunci când nu ești experimentat și nu cunoști traseul.

(Interviu cu Oana Silvana Crăciun, jurnalist de călătorie, magia-cuvintelor.ro)

A.

1. **Transcrie, din textul 1, două cuvinte din câmpul lexical al plantelor.** 2 puncte

2. **Scrive în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.** 2 puncte

Tema poeziei este:

- a) natura; c) trecerea timpului;
b) iubirea; d) copilăria.

Răspunsul corect:

3. **Scrive în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.** 2 puncte

Autoarea este pasionată de:

- a) muzică; b) pictură; c) călătorii; d) mâncare.

Răspunsul corect:

4. **Scrive în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.** 2 puncte

Secvența „frunzele cum aleargă prin iarbă” reprezintă:

- a) o imagine vizuală; c) o imagine auditivă;
b) o imagine olfactivă; d) o imagine de mișcare.

Răspunsul corect:

5. Notează „X“ în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. 6 puncte

Enunțul	Adevărat	Fals
Dorința eului liric este aceea de a înțelege trecerea vieții.		
Sentimentul transmis în poezie este frica.		
Poezia este adresată unei persoane imaginare.		
Oana Silvana Crăciun începe să îndrăgească călătoriile după primul documentar.		
Traseul din munții Făgăraș a durat 11 ore.		
Din călătoria în Făgăraș, Oana Silvana Crăciun a învățat că niciodată nu trebuie să te oprești pe traseu mai mult de 20 de minute pentru o pauză.		

6. Explică, în două-trei enunțuri, legătura dintre titlul poeziei „Vântul“ și conținutul acesteia. 6 puncte

7. Interpretează, în 30-70 de cuvinte, o figură de stil identificată în textul 1. 6 puncte

8. Crezi că o călătorie reprezintă un prilej de învățare? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 2. 6 puncte

9. Asociază poezia „Vântul“ de A. E. Baconsky cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o asemănare, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Cuvintele „fotografie“, „destinație“ sunt accentuate corect în seria:

- Fo-to-gra-fi-e, des-ti-na-ți-e.
- Fo-to-gra-fi-e, des-ti-na-ți-e.
- Fo-to-gra-fi-e, des-ti-na-ți-e;
- Fo-to-gra-fi-e, des-ti-na-ți-e.

Răspunsul corect:

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Cuvântul subliniat în secvența „poveștile descoperite în spatele zecilor de ore de muncă” s-a format prin:

- a) derivare cu sufix;
- b) conversiune, adjectiv provenit din verb la participiu;
- c) compunere, alăturare;
- d) conversiune, adverb provenit din verb la supin.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Cuvântul „a difuza” este corect utilizat în enunțul:

- a) În seara aceea, a difuzat prea multe informații prietenilor săi.
- b) Fiind prea difuzat, nu a înțeles explicația dată de prietenul său.
- c) Filmul a fost difuzat sâmbătă, la ora 12.
- d) Nu știe dacă a difuzat corect floarea.

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în fragmentul „cu greu am reușit să înaintăm, pentru că era atât de beznă.” sunt:

- a) să trimitem, negru;
- b) să plecăm, prăpastie;
- c) să ne oprim, luminiță;
- d) să continuăm, întuneric.

Răspunsul corect:

5. Rescrie fragmentul următor articulând toate substantivele cu articol nehotărât: „Alături de grupul care mă însoțea, am crezut că vom înnopta în munți.” 6 puncte

6. Alcătuieste o propoziție afirmativă în care adjectivul pronominal demonstrativ din enunțul „Odată cu aceste călătorii, mi-am descoperit și pasiunea pentru fotografia de călătorie.” să fie pronume demonstrativ în cazul genitiv. 6 puncte

7. Exprimă-ți opinia cu privire la călătorii formulând o frază în care să existe propoziție principală regentă pentru o propoziție completivă directă. 6 puncte

8. Enunțul următor reprezintă un fragment din jurnalul unui explorator. Ajută-l să scrie corect! Rescrie mesajul corectând greșelile de orice natură! 6 puncte

Astăzi am avut unul din cele mai mari succesuri a mele, am reușit să urc pe muntele Făgăraș. Drumeția a fost destulă de grea, dar încântătoare, că am văzut capre negre și floare-de-colți. Am ajuns în vârf la ora doisprezece și am stat acolo maxim o oră datorită vântului aspru.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Imaginează-ți că ai mers într-o drumeție pe munte.

Redactează, în cel puțin 150 de cuvinte, o scrisoare adresată bunicilor tăi, în care să le prezinți experiența ta din timpul acestei drumeții. În compunerea ta vei integra o secvență narativă, o secvență descriptivă de cel puțin 30 de cuvinte și o secvență explicativă.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul – 12 puncte;
- redactarea – 8 puncte (coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 2 puncte; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

© Editura CARMINIS

TESTUL 5

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Mai multe lighioane, locuind într-o vale,
Erau des vătămate d-un iute râu vecin,
Care, ieșind cu zgomot din malurile sale,
Strica vizunii, cuiburi, și traiul lor cel lin.
Ele dar s-adunară
Și mult se consultară,
Ce fel ar putea face,
Și prin care mijloace
Stavilă ar opune
L-acea înecăciune.
„Frați – zise un castor,
Zidar de soiul lui –
Eu asta socotesc,
De mi-ți da ajutor,
Să m-apuc să clădesc
Zid tare de pământ și apei să-l opui.“
– „Bravo! bine-ai gândit,
Strigară toți pe loc;
Ești patriot vestit
Și mare dobitoc.“
Castorul încântat,
Făr-a mai zăbovi,
S-apucă de lucrat,
Dar nu fu ajutat,
Și pre rău izbuti,
Căci râul furios,
De multe ploi umflat,
Izbi ș-azvârli jos
Pământul înălțat.
Atunci ceilalți fugind

Pe meșter blestemau
Și toți îl defăimau
Zicând: „Ce ticălos,
El a pricinuit
Răul ce s-a-ntâmplat,
Pentru că a cercat,
În neroada-i dorință,
Lucru peste putință;
Eu l-am povățuit,
Dar nu m-a ascultat,
Și de aceea noi
Tragem aste nevoi“.

Adeseori virtutea așa se prețuiește:
Orice nobilă faptă, orice dreaptă-ncercare,
Pentru-al mulțimii bine ș-a țării apărare,
Mișeii o defaimă, dacă nu izbutește.

(Grigore Alexandrescu, *Castorul și alte lighioni*)

Textul 2

Faceți o plimbare printr-un cartier rezidențial, într-unul dintre orașele cu mari pretenții din această țară. Intrați pe-o stradă cu case frumoase, să respirați aer curat și să vă bucurați de frumusețea locului. O să auziți niște bufnituri urmate de lătrături care te bagă-n răcori. E un câine care-ar rupe poarta s-ajungă la dumneavoastră și să-și facă meseria. Adică să-și apere casa. E ca și când s-ar da tonul să-nceapă cântarea. Toată strada răsună de lătrături. Care mai acute, de pitici de-ăia drăguți, albi și pufoși, ca niște jucării, care mai în zona medie, a câinilor de talie mijlocie, lătrând și ei la semnalul rudelor, care mai în registru grav, al taliilor mari, cele care nu glumesc, ci mișcă porțile serios, de te fac să iuțești pasul, lucru bun pentru digestie și pentru sănătate în general. Dacă mai duci cu tine la plimbare și-un câine e nenorocire. Poate să fie, bietul de el, cea mai cuminte și tăcută ființă din lumea asta. Degeaba. Strada, străzile, orice loc pe unde-ai încerca să te strecuri explodează. Gardurile sunt o foiță de hârtie între tine și catastrofă, porțile se zgâlțâie de parc-ar fi lovite cu berbeci de asalt, întregul cartier prinde viață și se transformă într-un vacarm de nedescris. Și, cu toate astea, e doar o clipă obișnuită, dintr-o zi obișnuită, în dragul nostru oraș, din draga noastră țară. Nu e nimic deosebit. Ni se pare firesc. Așa e la noi. Viață clocotitoare. Simți că trăiești.

„Câinele latră, dom'le. De-ai-a-i câine.“ Ba nu, dom'le! Dacă ai ales să ții un câine, în oraș, într-un apartament de bloc sau în curtea unei case, trebuie să înțelegi că ți-ai asumat o responsabilitate imensă față de ființa aceea, dar și față de lumea în care trăiești. Va trebui să pricepi că exiști într-o comunitate, că nu trebuie să deranjezi, că ești cetățean al unui oraș și că te supui unor reguli de conviețuire urbană. Așa cum va trebui să înțelegem cu toții că, în momentul în care un câine „de bloc“ latră când ți-e lumea mai dragă, când dormi, când lucrezi, în clipa în care un alt câine rupe poarta, de te bagă în răcori când te plimbi pe-o stradă „liniștită“, de vină nu e bietul patruped, ci animalul biped, neevoluat, care crede că e stăpânul câinelui, că e la el acasă și face absolut tot ce vrea.

(Cătălin Ștefănescu, *Dilema veche*, 1-7 iulie 2021)

A.

1. Transcrie, din textul 1, un cuvânt sau un grup de cuvinte care arată cauza problemelor animalelor. 2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Castorul își propune să construiască:

a) locuințe noi;	c) un pod;
b) un baraj;	d) o locuință comună.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. 2 puncte

În opinia autorului, din spatele gardurilor, câinii latră:

a) ca să iuțești pasul;	c) ca să-și apere casa;
b) pentru că aud alți câini;	d) ca să te alunge.

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. 2 puncte

În fabula „Castorul și alte lighioni“ se evidențiază:

- a) buna înțelegere dintre animale;
- b) incapacitatea castorului de a se ține de promisiune;
- c) agresivitatea animalelor față de castorul care a încercat să îi ajute;
- d) recunoștința animalelor față de castor.

Răspunsul corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. 6 puncte

Enunțul	Adevărat	Fals
Animalele se consultă pentru a-și găsi un lider.		
Castorul este numit să se ocupe de construirea unui zid.		
Castorul nu este ajutat de nimeni.		
Oamenii sunt responsabili atât pentru câinii lor, cât și pentru liniștea zonei.		
Pe străzile cu case frumoase câinii nu latră.		
Oamenii trebuie să respecte regulile de conviețuire urbană.		

6. Precizează, în două-trei enunțuri, o trăsătură morală a castorului, personaj al textului 1, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență: 6 puncte

„Frați – zise un castor,/ Zidar de soiul lui –/ Eu asta socotesc,/ De mi-ți da ajutor,/ Să m-apuc să clădesc/ Zid tare de pământ și apei să-l opui.“

7. Prezintă, în 30-70 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date. 6 puncte

8. Crezi că este important să lucrăm în echipă pentru a depăși un obstacol? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 1. 6 puncte

9. Asociază fabula „Castorul și alte lighioni” de Grigore Alexandrescu cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o valoare culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Există hiat în următoarea serie de cuvinte:

a) câine, mijlocie;	c) zgâlțâie, lumea;
b) conviețuire, ființă;	d) cartier, vrea.

Răspunsul corect:

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Seria care conține doar cuvinte formate prin derivare este:

a) ființă, conviețuire;	c) locului, urmate;
b) nedescris, porțile;	d) bufnituri, comunitate.

Răspunsul corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Cuvântul „vacarm“, din textul 2, are sensul:

a) agitație; b) zgomot asurzitor; c) fugă. d) problemă.

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în fragmentul „Gardurile sunt o foiță de hârtie între tine și catastrofă, porțile se zgâlțâie de parc-ar fi lovite cu berbeci de asalt.” sunt:

a) dificultate, arenă; c) noroc, asediu;
b) problemă, joc; d) nenorocire, atac.

Răspunsul corect:

5. Rescrie fragmentul următor trecând un adjectiv la gradul de comparație superlativ absolut de superioritate: „pitici de-ăia drăguți, albi și pufoși, ca niște jucării“.

6 puncte

6. Alcătuieste o propoziție imperativă în care substantivul cu funcția sintactică de subiect din secvența „Gardurile sunt o foiță de hârtie între tine și catastrofă“ să fie complement indirect.

6 puncte

7. Exprimă-ți opinia cu privire la traiul în comunitate, formulând o frază în care să existe propoziție principală regentă pentru o completivă prepozițională.

6 puncte

8. Enunțul următor reprezintă un mesaj al unei persoane pentru vecinii săi. Ajută-l să scrie corect! Rescrie mesajul corectând greșelile de orice natură!

6 puncte

Dragi mei, vecini vă mulțumesc pentru răbdarea și pentru înțelegerea voastră. Apartamentul nostru a fost revnovat și, deci, în concluzie vă invit să sărbătorim împreună cu suc și prăjituri în scara blocului, mâine dupaamiază.

 SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Imaginează-ți că ai mers în vizită la un prieten, într-un sat.

Redactează, în cel puțin 150 de cuvinte, un text narativ în care să povestești o întâmplare petrecută cu acest prilej. În compunerea ta vei integra o secvență descriptivă de cel puțin 30 de cuvinte și o secvență dialogată de cel puțin patru replici.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul – 12 puncte;
- redactarea – 8 puncte (coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 2 puncte; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Rezolvări

Testul 1

Subiectul I

- A. 1. pantaloni, rochii, bluze, tunici etc.; 2. a); 3. c); 4. c);
5.

Enunțul	Adevărat	Fals
Familia Arseniei nu are în casă o oglindă mare așa cum avea bunica ei.	x	
Arsenia și-a cusut o fustă de vară.		x
Fata și mama se întorc acasă pe un drum ocolitor pentru a-l întâlni pe Tiberiu.		x
Autoarea considera că fustele și rochiile din tinerețe ale mamei sale erau comori.	x	
Blugii și fustele de blugi erau trimise din Germania de către nașa autoarei.	x	
Paltonul nu este un obiect vestimentar agreat de autoare.		x

6. Trăsături ale Arseniei evidențiate în fragment: docilă, sensibilă, visătoare. Mijloace de caracterizare: gândurile, reacțiile (mijloace indirecte de caracterizare).

7. Un element de conținut comun celor două texte îl reprezintă hainele. În primul text, Arsenia își coase o pereche de pantaloni de vară și este foarte fericită să îi poarte, simțind că nu este o „oarecare“. Ea se emoționează la gândul că s-ar putea întâlni cu Tiberiu și el ar admira-o. Textul al doilea redă, prin exemplele Iaromirei Popovici, situația materială a familiilor și a tinerilor din perioada comunistă, dificultățile acestora de a-și procura haine moderne, unice, potrivite.

8. Consider că hainele îți pot schimba starea de spirit, deoarece acestea pot reprezenta mai mult decât simple obiecte vestimentare, ele pot avea valoare emoțională și le putem asocia cu diferite emoții. De exemplu, textul al doilea evidențiază experiența Iaromirei Popovici care prezintă paltonul ca pe un obiect vestimentar extrem de valoros pentru tânăra. Fără să fie vorba de un palton perfect, autoarea mărturisește că s-a simțit apărută îmbrăcându-l, acesta fiind „o pavăză și un partener“.

9. Precizarea unui alt text literar și asocierea cu acest text, cu menționarea unei valori culturale/morale comune. Valori culturale: familia, iubirea. Exemple de texte literare pentru asociere: „Mara“, Ioan Slavici; „Popa Tanda“, Ioan Slavici. Exemplu de rezolvare: Asociez fragmentul selectat din romanul „Tot înainte“ de Ioana Nicolaie cu opera literară „Mara“ de Ioan Slavici, valoarea culturală comună fiind familia. În primul text se observă că Arsenia face parte dintr-o familie cu o situație materială precară. Împreună cu mama ei, ea merge să ia alimentele necesare pentru întreaga familie. În textul lui Ioan Slavici, Mara este o mamă devotată care depune toate eforturile pentru a aduna bani, pe care îi strânge în trei ciorapi: unul pentru bătrânețe, altul pentru Persida, fata ei, și al treilea pentru Trică, băiatul ei. Mara este fericită atunci când adaugă măcar un bănuț pentru copiii ei.

B. 1. d); 2. c); 3. a); 4. a); 5. Ne – pronume reflexiv, cazul acuzativ; amândouă – pronume nehotărât, cazul nominativ. 6. (1) Pune-i mămăligii mai multă sare! (2) Oglindă, cine-i cea mai frumoasă din țară? 7. „Luăm cu mămăligă“ – propoziție principală; „că pâine n-avem decât pentru masa de seară“ – circumstanțială de cauză. 8. Rochia a cărei culoare ți-a plăcut o cusui chiar eu după un model văzut într-o revistă. Aș putea să-ți croiesc și ție una, dacă ți-ar plăcea să accepți acest cadou din partea mea. Ca accesorii, ai putea purta o eșarfă crem.

Subiectul al II-lea

Conținut: menționarea a două date de identificare a personajului (nume, ocupație, situație familială, portret fizic); menționarea a două trăsături morale: sensibilitatea, profunzimea, caracterul visător, blândețea; ilustrarea a două mijloace de caracterizare prin comentarea a două secvențe: comportamentul și gândurile fetei; corelarea unei valori personale cu o valoare a personajului: familia, iubirea.

Redactarea compunerii: marcarea corectă a paragrafelor; legarea armonioasă a ideilor în text; utilizarea sensurilor corecte ale cuvintelor; corectitudine gramaticală; exprimarea corectă, clară și respectarea normelor de ortografie și punctuație; lizibilitatea.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Testul 2

Subiectul I

A. 1. bibliotecă, volume. 2. d); 3. a); 4. a);

5.

Enunțul	Adevărat	Fals
Biblioteca tatălui conține peste patru sute de volume legate în piele.		×
Tata îl invită acasă pe învățător pentru a se consulta în privința lecturilor copilului.	×	
Învățătorul le spune că băiatul este miop.	×	
Biblioteca Adinei seamănă cu un vagon de tren.		×
Adina mărturisește că îi place să ofere cărți la împrumut.	×	
Adina a locuit întotdeauna într-un apartament cu două camere.		×

6. De exemplu: În fragmentul selectat se observă pasiunea băiatului pentru lectură și perseverența sa. Această trăsătură este evidențiată prin caracterizare indirectă și reiese din comportamentul personajului. O secvență relevantă în acest sens este următoarea: „citeam pe ascuns, în fundul grădinii, în pod, în pivniță“.

7. De exemplu: O temă comună celor două texte date o reprezintă lectura. În primul text, băiatul citește în ciuda interdicției tatălui său, acesta fiind îngrijorat că miopia i s-ar putea agrava. De aceea, copilul citește pe ascuns, cu sete, cărțile din biblioteca tatălui său. În textul al doilea, Adina Popescu prezintă relația ei cu cartea și cu bibliotecile de-a lungul timpului. De asemenea, scriitoarea mărturisește că nu are multe cărți în bibliotecă și că preferă să facă schimb de cărți.

8. Din punctul meu de vedere, este important ca în copilărie să ai acces la o bibliotecă, pentru că o bibliotecă îți permite să navighezi în lumile ficționale ale poveștilor și să acumulezi informații și cunoștințe importante. În textul 2, Adina Popescu mărturisește că îi este dor de biblioteca copilăriei sale și că aceasta îi oferea un sentiment de siguranță. Se observă în text o legătură afectivă între copil și biblioteca sa. De asemenea, scriitoarea amintește despre revista National Geographic și despre Dicționarul enciclopedic, care au ajutat-o să dobândească multe cunoștințe și să-și formeze o cultură generală solidă.

9. Precizarea unui text literar și asocierea cu acest text, cu menționarea unei valori culturale/morale comune. Valori culturale: lectura, educația. Exemple de texte literare pentru asociere: „Fram, ursul polar“, Cezar Petrescu; „Cireșarii“, Constantin Chiriță. Exemplu de rezolvare: Asociez fragmentul selectat din „Memorii“ de Mircea Eliade cu opera literară „Fram, ursul polar“ de Cezar Petrescu, valoarea culturală comună fiind lectura. În textul 1, copilul este pasionat de lectură și admiră biblioteca cu volume legate în piele a tatălui său. De asemenea, băiatului nu îi este permis să citească, pentru că suferă de miopie. În textul lui Cezar Petrescu, Petruș este un băiat pasionat de cărțile despre urși polari și expediții polare. Acesta împrumută cărți de la bătrânul profesor, bunicul fetiței cu părul bălai, și, atunci când citește, Petruș este atât de captivat de lectură, încât simte emoțiile personajelor, participând cu mintea și sufletul la reușitele și eșecurile acestora.

B. 1. d); 2. a); 3. a); 4. b); 5. Probabil că dacă m-aș fi întors în acele timpuri, m-aș fi îngropat și eu în cărți. 6. Substantivul cu funcția de atribut este *părinților*. Te gândești la părinții tăi? 7. Revistele care au ca tematică știința și cunoașterea sunt interesante. 8. Mi-ar plăcea să devin și eu scriitor când voi crește mare. Părinții mă sprijină să-mi îndeplinesc visurile. De aceea, încerc să citesc cât mai multe cărți pentru oameni mari, dar de multe ori nu le înțeleg. Cum credeți că aș putea să mă pregătesc de acum?

Subiectul al II-lea

Conținut: adecvarea răspunsului la cerință prin redactarea unei pagini de jurnal pe tema dată, la persoana I; încadrarea acțiunii în spațiu și timp prin menționarea unor indici spațio-temporali adecvați; notarea datei; exprimarea gândurilor și a emoțiilor trăite; integrarea unei secvențe narative, a unei secvențe descriptive și a unei secvențe argumentative.

Redactarea compunerii: marcarea corectă a paragrafelor; legarea armonioasă a ideilor în text; utilizarea sensurilor corecte ale cuvintelor; corectitudine gramaticală; exprimarea corectă, clară și respectarea normelor de ortografie și punctuație; lizibilitatea.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Testul 3

Subiectul I

- A. 1. acuarelă, tablou. 2. d); 3. c); 4. b);
5.

Enunțul	Adevărat	Fals
Sentimentul transmis în poezie este tristețea.		×
Grădina este prezentată ca un spațiu în care omul se poate liniști.	×	
Cuvântul „oglină” este utilizat cu sensul propriu.		×

În mijlocul grădinii se află un iaz populat de multe broaște țestoase.		×
În timpul mesei, John nu a renunțat la tacâmurii.	×	
Autorul nu este încântat de cunoștințele lui John.		×

6. Cuvântul „înăuntrul“ este utilizat cu sens figurat în secvența „Și am rămâne înăuntrul/ Luminei galeșe de vară“, acest termen semnificând izolarea protectoare pe care o oferă spațiul închis al grădinii față de exteriorul dominat de grijă și neliniște.

7. Pentru a explica o figură de stil, urmărim pașii de mai jos:

- numirea și citarea figurii de stil;
- precizarea imaginii artistice construite (dacă este cazul);
- prezentarea emoțiilor poetului sugerate de figura de stil;
- explicarea și comentarea semnificației altor termeni sau a elementelor gramaticale;
- raportarea figurii de stil la tema poeziei.

Exemplu: Metafora „Privind din acvarela caldă“ sugerează starea de calm și relaxare care învăluie poetul în spațiul protector al grădinii. Adjectivul „cald“ și substantivul „acvarela“ trimit la tema picturii și ilustrează un spațiu ideatic asociat cu arta și creația. Astfel, creația este zugrăvită ca având puteri vindecătoare. Această figură de stil subliniază tema poeziei, natura.

8. Din punctul meu de vedere, natura îți poate da o stare de bine, deoarece mediul natural te poate elibera de gândurile încărcate sau de griji și te poate distra. De asemenea, contemplarea unui peisaj poate avea un rol terapeutic, făcându-te să te simți mai bine. În textul al doilea, remarcăm pasiunea autorului pentru natură în interesul său de a crea și de a îngriji o grădină luxuriantă. De asemenea, acesta mărturisește că grădina reprezintă distracția de care are nevoie familia în timpul verii. Și vecinii sunt încântați de grădina care le amintește de copilărie, de aceea, vecinele autorului se bucură să admire grădina.

9. Precizarea unui text literar și asocierea cu acest text, cu menționarea unei valori culturale/morale comune. Valori culturale: natura. Exemple de texte literare pentru asociere – textul poetic poate fi asociat și cu un text narativ sau cu un text dramatic: „Macii“, Magda Isanos; „Căisul“, Magda Isanos. De exemplu: Poezia „Versuri de liniștire“ de Monica Pillat poate fi asociată cu poezia „Macii“ de Magda Isanos, valoarea culturală comună fiind natura. În textul poetic semnat de Monica Pillat, natura are un rol vindecător, eliberator de griji și poveri sufletești. Poetul se adresează unei persoane absente pe care o îndeamnă și o invită să petreacă timp în spațiul protector, sigur al grădinii. În textul poetic al Magdei Isanos, poeta își exprimă admirația față de frumusețea macilor pe care îi descrie ca fiind deopotrivă delicați și puternici, prin asocierea cu focul. În final, poeta conștientizează fragilitatea naturii și efemeritatea vieții.

B. 1. b); 2. d); 3. a); 4. c); 5. Găseam niște guvizi proaspeți, pe care îi serveam cu mămligută, în ideea de a ține de un specific. 6. substantivul cu funcția de atribut este casă. Aceasta nu este casa prietenilor tăi. 7. Mediul natural trebuie protejat, iar animalele trebuie îngrijite. 8. Bună, Andrei! Să știi că în grădina mea sunt un măr și un cais. Dacă vrei, ne putem juca acolo după școală. Merele sunt încă foarte verzi, dar caisele aproape s-au copt, sunt zemoase și dulci. Zi dacă vii!

Subiectul al II-lea

Conținut: formularea răspunsului la întrebare și anunțarea argumentelor; formularea celor două argumente prin valorificarea textului 2 și a experienței personale/de lectură; formularea concluziei prin reluarea argumentelor; utilizarea conectorilor specifici textului argumentativ (În primul rând/În al doilea rând...; Un prim argument în sprijinul acestei afirmații îl reprezintă/Un alt argument îl constituie...; Pe de o parte/Pe de altă parte...; În concluzie/Așadar/Prin urmare...).

Redactarea compunerii: marcarea corectă a paragrafelor; legarea armonioasă a ideilor în text; utilizarea sensurilor corecte ale cuvintelor; corectitudine gramaticală; exprimarea corectă, clară și respectarea normelor de ortografie și punctuație; lizibilitatea.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Testul 4

Subiectul I

- A. 1. arbori, frunze, iarbă. 2. c); 3. c); 4. d);
5.

Enunțul	Adevărat	Fals
Dorița eului liric este aceea de a înțelege trecerea vieții.	×	
Sentimentul transmis în poezie este frica.		×
Poezia este adresată unei persoane imaginare.		×
Oana Silvana Crăciun începe să îndrăgească călătoriile după primul documentar.	×	
Traseul din munții Făgăraș a durat 11 ore.	×	
Din călătoria în Făgăraș, Oana Silvana Crăciun a învățat că niciodată nu trebuie să te oprești pe traseu mai mult de 20 de minute pentru o pauză.	×	

6. Titlul poeziei trimite la o asemănare dezvoltată în poezie între vânt și timp: tot așa cum vântul nu poate fi văzut, dar efectele trecerii acestuia sunt observabile („văd arborii cum se clatină”), timpul este invizibil, iar trecerea sa lasă urme adânci în viețile oamenilor („Văd [...] oamenii cum încărunțesc și se-apleacă”).

7. Personificarea „frunzele cu aleargă prin iarbă” reprezintă o imagine auditivă care are în centru imaginea frunzelor duse de vânt. Eul poetic își exprimă regretul, tristețea sugerate de transformarea naturii sub amprenta timpului, frunzele căzute reprezentând o nouă vârstă, tomnatică, a arborilor. Figura de stil selectată subliniază tema poeziei, trecerea timpului.

8. Din punctul meu de vedere, o călătorie reprezintă un prilej de învățare, deoarece în timpul unei călătorii oamenii sunt puși în fața unor situații și împrejurări noi, inedite, uneori provocatoare pentru care aceștia au nevoie să identifice soluții și să-și demonstreze capacitatea de rezolvare a problemelor și creativitatea. În textul 2, autoarea rememorează o drumeție în munții Făgăraș din care a avut multe de învățat. Pe de o parte, aceasta a

învățat că trebuie să ia în calcul gradul de pregătire al oamenilor pentru o drumeție pe munte. Pe de altă parte, condițiile terenului și ale vremii trebuie avute în vedere.

9. Precizarea unui text literar și asocierea cu acest text, prin prezentarea unei asemănări și a unei deosebiri. Exemple de texte literare pentru asociere – textul poetic poate fi asociat și cu un text narativ sau cu un text dramatic: „Salcâmi“, A. E. Baconsky; „Plâns“, Ion Minulescu. De exemplu: Poezia „Vântul“ de A. E. Baconsky poate fi asociată cu poezia „Salcâmi“ de același autor. O asemănare între cele două este reprezentată de tema comună, trecerea timpului. În poezia „Vântul“, poetul se simte neputincios față de trecerea neînduplecată a timpului, pe care o observă manifestată pe chipurile oamenilor, altfel timpul fiind nevăzut. În poezia „Salcâmi“, poetul rememorează clipele frumoase, libere, trăite în copilărie, ai căror martori au fost salcâmi, aceștia devenind simboluri ale copilăriei și fiind umanizați.

B. 1. c); 2. b); 3. c); 4. d); 5. Alături de un grup care mă însoțea, am crezut că vom înnopta într-un munte. 6. Propunerea acesteia de a ne plimba este minunată. 7. Cred că o călătorie alături de cei dragi poate fi minunată. 8. Astăzi am avut unul dintre cele mai mari succese ale mele, am reușit să urc pe muntele Făgăraș. Drumeția a fost destul de grea, dar încântătoare, pentru că am văzut capre negre și floare-de-coliț. Am ajuns în vârf la ora douăsprezece și am stat acolo maximum o oră din cauza vântului aspru.

Subiectul al II-lea

Conținut: adecvarea răspunsului la cerință prin redactarea unei scrisori adresate bunicilor care să dezvolte subiectul propus; utilizarea persoanei I; încadrarea acțiunii în spațiu și timp prin menționarea unor indici spațio-temporali adecvați; utilizarea formulei introductive și a formulei finale; exprimarea gândurilor și a emoțiilor trăite; integrarea unei secvențe narative, a unei secvențe descriptive și a unei secvențe explicative.

Redactarea compunerii: marcarea corectă a paragrafelor; legarea armonioasă a ideilor în text; utilizarea sensurilor corecte ale cuvintelor; corectitudine gramaticală; exprimarea corectă, clară și respectarea normelor de ortografie și punctuație; lizibilitatea.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Testul 5

Subiectul I

A. 1. râul umflat. 2. b); 3. c); 4. c);

5.

Enunțul	Adevărat	Fals
Animalele se consultă pentru a-și găsi un lider.		×
Castorul este numit să se ocupe de construirea unui zid.		×
Castorul nu este ajutat de nimeni.	×	
Oamenii sunt responsabili atât pentru câinii lor, cât și pentru liniștea zonei.	×	
Pe străzile cu case frumoase câinii nu latră.		×
Oamenii trebuie să respecte regulile de conviețuire urbană.	×	

6. O trăsătură morală a castorului este generozitatea, evidentă în următoarea secvență: „Să m-apuc să clădesc/ Zid tare de pământ și apei să-l opui“. Această calitate reiese din comportamentul castorului, acesta fiind un mijloc indirect de caracterizare.

7. Un element de conținut comun celor două teme îl reprezintă comunitatea. În primul text, animalele formează o comunitate. Ele se întâlnesc și dezbate o problemă arzătoare, faptul că râul umflat le distruge vizuinele. Mesajul celui de-al doilea text subliniază responsabilitățile oamenilor față de ceilalți membri ai comunității.

8. Din punctul meu de vedere, este important să lucrăm în echipă pentru a depăși un obstacol, pentru că fiecare poate contribui în felul său cu abilitățile și calitățile sale unice. Mai mult, în echipă, prin colaborarea tuturor, rezultatul poate fi mai rapid și mai bun, pentru că mai multe minți lucrează la găsirea unei soluții. În textul 1, castorul se oferă să construiască barajul și cere ajutorul celorlalte animale, iar acestea sunt de acord. Pentru că animalele nu-l ajută, castorul nu reușește să finalizeze barajul la timp, deși el își ține promisiunea.

9. Precizarea unui text literar și asocierea cu acest text, cu menționarea unei valori culturale/morale comune. Valori culturale: voluntariatul; valori morale: bunătatea, generozitatea. Exemple de texte literare pentru asociere: „Bătrânul cel bun din strada Speranței“; „Cireșarii“, Constantin Chiriță. Exemplu: Fabula „Castorul și alte lighioni“ de Grigore Alexandrescu poate fi asociată cu opera literară „Bătrânul cel bun din strada Speranței“ de Ileana Vulpescu, valoarea morală comună fiind bunătatea. În fabula selectată, castorul se oferă să construiască un baraj pentru ca locuințele animalelor să fie apărate de râul care le distrugea frecvent. Castorul începe construirea zidului, dar nu este ajutat de celelalte animale și nu reușește să îl finalizeze la timp. În textul Ilenei Vulpescu, domnul Manoilă decide să facă cât mai mult bine pentru a lăsa în urma sa o moștenire cât mai valoroasă. El îi ajută pe vecinii săi, udându-le florile, cumpărând lapte, făcând focul. De asemenea, îi ajută și pe străini, în stația de tramvai, să urce când au bagaje. Domnul Manoilă este mulțumit numai atunci când seara, obosit, poate simți că a ajutat suficienți oameni.

B. 1. b); 2. a); 3. b); 4. d); 5. pitici de-ăia foarte drăguți, albi și pufoși, ca niște jucării. 6. Pune-i gardului uluci noi! 7. Mă gândesc că traiul în comunitate are o serie de responsabilități. 8. Dragii mei vecini, vă mulțumesc pentru răbdarea și pentru înțelegerea voastră! Apartamentul nostru a fost renovat și, în concluzie, vă invit să sărbătorim împreună, cu suc și prăjituri, în scara blocului, mâine după-amiază.

Subiectul al II-lea

Conținut: adecvarea răspunsului la cerință prin povestirea unei întâmplări la persoana I, petrecută cu ocazia unei vizite într-o zonă rurală; încadrarea acțiunii în spațiu și timp prin menționarea indicilor spațio-temporali; construirea unei narațiuni cu respectarea etapelor acțiunii; integrarea unei secvențe dialogate de cel puțin patru replici și a unei secvențe descriptive de cel puțin 30 de cuvinte. Secvența descriptivă trebuie să fie adecvată spațiului rural.

Redactarea compunerii: marcarea corectă a paragrafelor; legarea armonioasă a ideilor în text; utilizarea sensurilor corecte ale cuvintelor; corectitudine gramaticală; exprimarea corectă, clară și respectarea normelor de ortografie și punctuație; lizibilitatea.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.